

Lieksan kansalaisopisto

Pasi Karonen

pasi.karonen(ät)lieksa.fi

TIETOTEKNIIKAN KÄYTÄNNÖN KERTAUSKURSSI

Tietotekniikan käytössä on tyypillistä, että ensin on opeteltava erilaisia perustaitoja. Esimerkiksi on tärkeää osata tallentaa täsmälleen haluttuun paikkaan ja kyetä löytämään aineisto taas uudelleen sieltä, minne sen tallensi. Vaikkapa muistitikun käytössä on myös omat niksinsä. Sähköpostia on hyvä osata käyttää. Nettisurffaileminen on epämääräistä hortoilua, ellei ymmärrä verkko-osoitejärjestelmää.

Tietotekniikan lyhyellä johdantokurssilla käydään läpi perusasioita, jotta sen jälkeen tai muuten hankittujen perustaitojen pohjalta on sitten luontevaa jatkaa muihin aiheisiin. Oma muistitikku tarpeen.

Otetaan kertauskurssilla tilanteen ja tarpeen mukaan. Jonkinlaista pohjaa saattaa antaa aiemman tietotekniikan lyhyen johdantokurssin runkosuunnitelma:

1. osa:

- oppilaitosturvallisuutta
- kurssin aloitus ja tutustuminen
- hardware – software eli laitteisto – ohjelmisto; vasta nämä kaksi yhdessä tekevät kompuuterin eli niin sanotun ”tietokoneen”; ruotsin kielessä on paljon parempi ilmaisu: dator
- yleinen ajatustapa kompuutterien kanssa
- kurssisivu <https://koulu.lieksa.fi/>
- koulun koneisiin kirjautuminen (koulun koneissa näytön aikakatkaistu harmillisen lyhyt, mut-

ta paina jotain näppäintä ja kirjaudu uudestaan sisään): **tunnukset kerrotaan tunnilla**

- sähköinen käsikirjasto: **tunnukset kerrotaan tunnilla**
- käyttöjärjestelmä – sovellukset
- hiiren käyttö; ykkös- ja kakkospainikkeet, painikkeiden vaihto, rulla, joskus myös patteri
- fokus
- Windows 10 yleensä sekä tietoturvamielessä: Windows Defender ja muut tietoturvaohjelmistot, tietoturvallisuutta yleensäkin
- Windows 10:n työpöytä.

2. osa:

- resurssienhallinta: kansiot ja niiden teko, tiedostojen käsittely: raahaus, leikkaus, kopiointi, liittäminen, leikepöytä (huomaa, että samat tekniikat toimivat sitten yleensä muutenkin, esimerkiksi tekstin-, kuvan- tai äänenkäsittelyssä)
- muistitikun käyttö
- näppäimistö, pikavalinnat Ctrl-C, Ctrl-X, Ctrl-V, Ctrl-P, Ctrl-Z
- Windowsin apuohjelmia sikäli kuin aika sallii (Muistilaput, Muistio).

3. osa:

- tiedoston tallennus ja haku; sähköposti ja sen liitteet
- lisää apuohjelmia (Laskin, Paint, Wordpad), ajan salliessa muitakin sovelluksia (toimisto-ohjelmistoja, kuvankäsittelyä, verkkoselaimia; ehkä myös sovellusten asennus kuvasarjana).

4. osa:

- Internet ja sen kuvallinen alue World Wide Web WWW; verkko-osoitteet aineistonhaku-, lähdekritiikki- ja tietoturvanäkökulmista
tavallinen verkko-osoite esimerkiksi <http://www.lieksa.fi/>
suojattu verkko-osoite esimerkiksi <https://vaara.finna.fi/>
- verkkoselaimen käyttö, tallentaminen verkosta; tekijänoikeusnäkökulma; tutustumista muutamiin verkkokohteisiin
- Teams-verkkokokousjärjestelmä ja hieman sosiaalista mediaa, kuten Facebook, Twitter.

Lieksan kansalaisopisto

Tietotekniikan käytännön kertauskurssi

Pasi Karonen

pasi.karonen@lieksa.fi

ESIMERKKEJÄ VERKKO-OSOITTEISTA

<http://koulu.lieksa.fi/>

<https://www.lieksa.fi/>

<https://vaara.finna.fi/>

<https://www.facebook.com/lieksan.kansalaisopisto>

<https://miunpalvelut.fi/lieksa>

<http://www.kanta.fi/>

<http://www.suomi.fi/>

<http://www.vero.fi/>

<http://www.kela.fi/>

<http://www.te-palvelut.fi/>

<http://www.kansalaisneuvonta.fi/>

<http://www.demokratia.fi/>

<http://www.posti.fi/>

<http://www.posti.fi/henkiloasiakkaat/palvelut-verkossa/netposti.html>

<http://yle.fi/>

<http://yle.fi/uutiset/tuoreimmat>

<http://arena.yle.fi/>

<http://yle.fi/aihe/elava-arkisto>

<http://ilmatieteenlaitos.fi/saa/lieksa>